

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus II. Calumnia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Compelluntur pauperes necessarii, compelluntur multi variis necessitatibus, & oppressionibus, afflicti. S. Bern. lib. sentent.

In paradiso nullus inveniet domum ad qui descendam, nisi in hoc Mundo sibi aedificet. Quidam in partibus Mosellæ, qui plures vivens aedificaverat domos, in agone conquestus: plures aedificavi domos; utinam parvam unam cellulam aedificasset in caelis! S. Vinc. Ferr. l. 1. fer. 2. post Oculi.

§. XVIII.

Citò vult Christus nos caelum consequi.

Exi citò in plateas, & vicos civitatis &c. Luc. 14. 21. citò inquit, ob maximum de-

siderium, quod ei inest, ut divitiarum suarum thesauris perfruarur. Diez. Diligentia in oper. Virt.

Domine memento mei &c. Luc. 23. 42. respond. *hodie.* Euseb. Emisl. hom. de bono latrone: hodie, inquit. q. d. Quid me o fidelis meus, & unicus tanti triumphis testis, quid me tantoperè exorandum putas? *hodie mecum eris.*

Ecce venio citò, & merces mea mecum est. Apoc. 22. 12. Quare citò venis Domine Jesu? certè ut citò remuneret bonos. *Hodie mecum eris in paradiso.* S. Bonav. l. 3. Dom Septuag.

TITULUS II. CALUMNIA.

Arius sortium superatus est. 1. Reg. 2. 4. Propriè arcum vocat linguam mordacem Phenenna; quæ scommata in Aunam, quasi sagittas, jaculabatur. Corn. hic.

Percusserunt maxillam meam. Job. 16. 11. Ille dicitur aliquem in faciem percutere, quando ei improprium in facie dicit. S. Thom. hic.

Quisquis calumniis eliditur, vilipenditur; dum vilipenditur, pro vili venditur: quid enim est vilipendere, nisi pro vili vendere? sed fatuus est mercator calumniator, qui carum pro vili pendit, cum Deo charum hominem vilipendit. S. Bonav. in Pl. 118.

Vide plura T. Tribulatio.

§. I.

Calumnia affligunt, perturbant etiam Sanctos.

Ex Veteri.

Samson, Judic. 16. 21. 25. non iniquè tulit catenas, carcerem, cœcitatem; at ubi illud sibi sensit, tunc enimvero credidit se captivum; & vitam pertæsus, perire maluit, quam erubescere. S. Ambr. ep. 70. ad Vigilium: circumagebatur ludibriis, quod duritius, & ultra ipsam captivitatis speciem, tolerabatur: nam mori, naturæ functio; ludibrio esse probro ducitur Oliva l. 4. Strom. §. Fidelis Deus &c.

Cum audisset, ascende calve, maledixit eis in nomine Domini. 4. Reg. 2. 23. 24. Qui thesauros Syri Naaman rejecit, 4. Reg. 5. 16. sustinere non potuit puerorum clamores. Quam duritius est rubore regi, quam storeâ! Oliva l. 4. Strom. §. fidelis Deus &c.

Tunc Tobias ingemuit. c. 3. 1. Vide hic, quam verum sit illud Eccl. 7. 8. *calumnia conturbat sapientem.* En tibi! cœcitas non tur-

bavit Tobiam, sed conturbavit calumnia uxoris: magis enim offensâ Dei, quam injuria propria eum cruciabat. Corn. hic. Quam durum contumeliam pati, patet Tobia 3. 7. 10. quæ septem virorum necem patienter sicis oculis ferens, ancillæ contumeliâ turbata ascendit in superius cubiculum domus suæ; ibi tres dies egit lacrymis, jejuniis, orationi dedita. Sylv. in Apoc. 2.

Ladetur, quasi vinea in primo flore botrus ejus, & quasi oliva projiciens florem suum. Job. 15. 33. Flores vius, vel olivæ, facillè laduntur gelu, aut nimio æstû; ita virtus tenera inter calumnias improborum. De Ponte in Cant. 2. §. 2.

Cum Job in omni calamitate perstaret animosus, dæmon amicos in ejus patientiam armat, & duris illorum verbis pro armis usus, ejus patientiam evertere aggreditur Job. 18. 21. *hæc sunt*, inquit, *tabernacula iniqui & iste locus ejus, qui ignorat Deum;* quibus ictus Job: *usquequò*, inquit, *affligis animam meam, & asseris me sermonibus?* c. 19. 2. Orig. in Cat. Græca: qui corporis cruciamenta toleravit, non passus est verba. Jobus, qui hæc dicit, est athletarum fortissimus, in cujus libro nihil ita eminet, ut ejus fortitudo, ac patientia; labores tamen sentit, quos ex eorum duro sermone, qui ad eum visendi causâ venerant, hauriebat. Chananæ fides laudatur, Matth. 15. 26. quia duris verbis Christi nihil offensâ. Naxera in Jol. 7. §. 38. mitiora ferri, quam linguæ vulnera. S. Greg. l. 2. in Ezech. hom. 19. de Job. Disponente Dominò; consumpti sunt greges, interfecti custodes, everta domus, extincti filii, percussa caro à planta pedis usque ad verticem. Remansit uxor incolumis, quæ verborum jaculis vulnera auget.

Calumnia conturbat sapientem Eccl. 7. 8. vis exempla? Moyse fuit irrogata calumnia à Core Dathan, & Abiron; quod ambiret principatum sibi, & Pontificatum Aaroni fratri

f. atri suo; quæ cum pupugit, & turbavit, juxta illud Pf. 105. 32. *vexatus est Moyses propter eos, qui exacerbaverunt spiritum ejus.* Unde Moyses questus est magno animi dolore Num. 16. 15. *nè respicias sacrificia eorum; in scis, quod nè asellam quidem unquam acceperam ab eis, nec afflixerim quemquam illorum.* Sic Jeremias prophetans, Jerusalem tradendam Chaldæis, à Judæis calumnias, juges audiebat, quod esset pseudopropheta, amicus Chaldæorum, proditor patriæ. Unde assidue gemit, & luget, ut videre est c. 20. 8. 9. &c. Hinc David orat Pf. 118. 134. *reame me à calumniis hominum, ut custodiam mandata tua.* Ità S. Basilius calumniam sibi de hæresi impactam valde sensit; sic enim scribit ep. 82. ad hæc literas animatus, ut par erat, & ad tam inopinam, ac subitam, immutationem animò perclusus, nec respondere quidem poteram: palpitabat enim, mihi cor, lingua me destituebat; & planè patiebar, quod animo solet parum fortè accidere. Ratio à priori est: quòd homo ex eo, quòd sit rationalis, ingenuæ, & nobilis, naturæ, summè appetat honorem, & famam. Corn. hic.

Venite, & cogitemus contra Jeremiam cogitationes, venite, & percutiamus eum lingua. Jer. 18. 18. Inter arma omnia, quæ solet ministrare furor, nullum nocentius telum inveniunt, nisi linguam.

Theodoret. hic: istud verò, *percutiamus eum lingua*, ponitur pro: *texamus in eum calumniam.* Hæc sentit propheta, supplicat Deo, ut velit esse Index v. 19. Arcon. in Jf. 2. Expof. 2. Dif. 1.

Ex Novo.

Dæmonium habes. Jo. 7. 20. Acerbiora sunt linguæ, quàm manuum vulnera. Theophylactus: contumeliosè, & audacter dicunt, dæmonium habes, eò quòd putabant animam ejus contumeliis cruciari. Noluerunt manus illi inferre; arbitrati magis se illum afflictuos linguâ. S. Chrys. hom. 88 in Matth. in patibulo pendentem omnes amarum impetunt verbis; quæ rebus ipsis mihi graviora videntur. *Venite cogitemus &c.* Et quæ ex scelerata illa consultatione exiit sententia? *percutiamus eum lingua*, inquit: nihil enim putabant esse intolerabilius. Did. Niss. f. 3. post D. 3. Quadr.

Ibant apostoli gaudentes - contumeliam pati. Act. 5. 41. Imò & flagris concisi estis, & alapis percussi, & cruorem ubique stillastis? ita est. Verùm hæc sidera sunt, quæ in sole injuriarum non emicant. Exprobrarunt, iriserunt, conspuerunt; in his gloriamur, & exultamus. Oliva lib. 4. Strom. hic.

Quis nos separabit à charitate Christi? &c. Rom. 8. 35. Paulus certamen indicit principi tenebrarum, ut cum omni suo

exercitu secum descendat in arenam. Sed inter hostes læcessitos unum præterit, scilicet maledictum, opprobrium, convitium. Orig. l. 1. contra Cellum: certè Paulus innumera percensens, quæ à dilectione Christi separare alios soleant, verba non ponit in hoc numero. Arcones in II. 2. Expof. 2. Dif. 1.

§. II.

Motiva Calumnias patienter ferendi.

Ex Veteri.

V Adam, & videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus? Ex. 3. 2. Magna est visio, si videas hominem, invidiæ, calumniæ, tribulationum, igne circumdatum, & velut ardentem; non tamen comburi, non ullum impatientiæ, aut vindictæ, promere verbum. Stengel. t. 3. div. jud. c. 10.

Si dormiatis inter med. os cleror. Psal. 67. 14. Hebr. *inter medios tripodas, & ollas*, ex quarum contactu denigrati aliquantum fueritis; scitote tamen, quòd tunc potiùs estis formosi, sicut columbæ, quæ argentatas, & candidas habent pennas, quibus ad cœlestia volat; & dorsum, quò ipsas tribulationes pertulistis, erit fulgenti charitatis aurò splendidum. de Ponte in Cant. 1. Exh. 22. §. 1.

Sicut lilium inter spinas. Cant. 2. 2. Candidior, molliorque, nitescit, aculeis etiam domesticorum afflicta veritatem tui decoris gratiùs ostende. Venerab. Beda l. 2. in Cant.

Si patremfamilias Bilzebul vocaverunt. Matth. 10. 25. Quis curet calumniatorum verba: nam ab eorum ore nihil non spurcum, novit exire. Cur ergo à stabulo conspurcari offendaris? Seneca l. 4. ep. 92. quanta dementia est, vereri, nè infameris ab infamibus. Quòd stabulum mittat à se stercus, nemo agrè fert; nec in sterquilinum quis iratus est, quòd fetorem emittat. Bæza t. 3. Luc. 15. §. 5.

Exempla

Ex Veteri & Novo.

Respondens Anna. 1. Reg. 1. 15. Notat S. Chrysostomus reverentiam, humilitatem, & modestiam, Annæ; quæ convitium ebrietatis, quod in scemina est grave, & pudendum, sibi ab Heli objectum, patienter tulit, & simplici negatione refellit, ac Heli dominum vocat; idèoque ab eo benedici, & voti, filiiq; compos fieri meruit. Corn. hic.

Dimittite eum, ut maledicat. 2. Reg. 16. 11. Nos verò cum verbum ullum in nos dictum

Etum audimus, canes imitatur: hi enim, si quis in eos lapidem jecerit, jacente dimisso, lapidem remordemus. S. Doroth. Abb. Doctr. 7.

Non enim, sicut vos astimatis, hi ebrii sunt. Act. 2. 15. Cur Petrus non utitur sua potestate, nec blasphemiam punit? Oecomenius: ratione illis viam munebat (cum sit hora diei tertia) ad conversionem, & poenitentiam. Didicit id à Christo: nam cum Pharisei multa contra eum blasphemò ore jactassent, ille non castigatione, sed mansuetò, & efficaci verbò, confundebat; ratione, non potestate, utens. Sylveira hic. quaest. 18.

Sententia Patrum.

Qualis quisque apud se lateat, contumelia illata probat: nam sicut superbi honoribus, sic plerumque humiles sua despectione, gratulantur. S. Gregorius lib. 1. Dial. cap. 5.

Duobus modis fracta possidere animum ira deservit. Primus quippe est, ut mens sollicita, antequam agere quod libet, incipiat, omnes sibi, quas pati potest, contumelias proponat: quatenus Redemptoris sui probra cogitans, ad diversa se preparat. Quae nimirum venientia tantò fortius excipit, quantò se cautius ex praescientia armavit: qui enim improvidus ab adverteitate deprehenditur, quasi ab hoste dormiens invenitur. Secundus autem servandae mansuetudinis modus est: ut, cum alienos excessus aspiciamus, nostra, quibus in aliis excessimus, delicta cogitemus. Patienter namque illatam injuriam tolerat, qui pie meminit, quòd fortasse adhuc habeat, in quo debeat ipse tolerari: & quasi aqua ignis extinguitur, cum surgente furore animi sua cuique ad mentem culpa revocatur. Quia erubescit sibi peccata non parcere, qui vel Deo, vel proximo, saepe se recolit peccasse. S. Greg. mor. 1. 5. c. 3.

Ego plagis conscientiae meae nullum judicio accommodatius medicamentum probris, & contumelias. S. Bern. ep. 278.

Calumniam tibi quis infert, atque hostiliter adverfatur? Causam is vigilandi tibi paravit; occasionemque praestitit, ut similis fias Deo. Si enim dilexeris eum, qui tibi infidiatur; similis eris ei, qui solem suum oriri facit tam super malos, quam bonos. S. Chrysof. serm. 10. in Rom. 6.

Contra linguae gladium patientiae praebesctum. S. Isid. lib. 2. Soliloq. c. 7.

Quotiescunque in hoc perverso saeculo contra laudabiles viros multiformes tenduntur insidiae, & diversis calumniarum generibus factiosa emerferint causae; quid homo pestilens excogitet, vel quid diabolus machinetur, non metuat justus: quia cum illo est Deus. S. Zeno Veron. de Dan. l. 9.

Ipsa te plebeja vox persuadeat; probrum, & contumeliam, lavacrum esse vitiorum animae. Solent enim saeculares, cum aliquem in faciem ignominias, & contumelias, resperferint, gloriantes ad alios dicere: lavi illum. Jo. Climac. 8. de irae vacuitate.

Si magnanimus fueris, nunquam judicabis tibi contumeliam fieri. De inimicis dices: non nocuit mihi, sed animum nocendi habuit. Et cum illum in tua potestate videris, vindictam putabis, vindicare potuisse. Scito enim, honestum, & magnum genus vindictae esse, ignoscere. S. Martin. Bracarenf. Ep. de vera virtute c. 2.

S. Macarius Aegyptius Abb. interrogatus à fratre, quomodo salvus fieret? respondit: vade ad monumenta, & maledic mortuis fecit. Interrogatus à Sancto: quid tibi dixerunt? ille: nihil. Tum senex: vade cras iterum, & lauda eos. Abiit ille, & laudavit. Revertenti quid responderant? nihil. Dicit senex: vide, sic tu sis velut mortuus, si cupis salvus fieri neque injuriarum hominum, aut gloria, movearis. Ball. in vita 15. Jan.

Motiva calumnias vitandi.

S. Chrysof. hom. 15. in Acta Ap. monens viros, ne in uxores convitiis invehantur: contumelià afficit mulier? ne fias mulier: muliebri enim est contumelià afficere. Quare cum Abisai, & ejus fratres, Davidem ad maledicendum maledicenti provocarent, quid mihi, inquit, & vobis, est filia Sarvia? 2. Reg. 16. 10. A matre eos, non à patre nominavit: ut significaret, eos, dum ad maledicta impellebant, non paternam, & virilem, fortitudinem; sed maternam, & muliebrem, infirmitatem redolere. Mendoza in 1. Reg. annot. 8.

Contumeliam tibi imposuit iratus? si iste silentio malum; & ne ventos imiteris, qui per reflatum id, quod appulsum est, repellunt. S. Basil. hom. 9.

de ira.

